# SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA ANTONIA TIZZANA, predstavljeni dne 15. januarja 2004[1]

1. S sklepom z dne 11. julija 2002 je Berufungssenat I der Region Linz bei der Finanzlandesdirektion für Oberösterreich (prvi pritožbeni senat regije Linz pri deželni finančni upravi za Gornjo Avstrijo, v nadaljevanju: Berufungssenat I ali prvi pritožbeni senat) Sodišču predložil vrsto vprašanj za predhodno odločanje na podlagi člena 234 ES o razlagi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Uredba št. 2988/95).[2] Povzeto, prvi pritožbeni senat je zaprosil za odgovor, ali je člen 3(1) te uredbe neposredno uporaben v državah članicah in ali se zastaralni rok štirih let, določen v tem členu, lahko pretrga z obvestilom o pregledu, o katerem je bilo odločeno na podlagi Uredbe št. 4045/89, na temelju dejavnikov tveganja in, zlasti, pogostnosti dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti.

2. Vprašanja, ki jih je predložil Berufungssenat I, je ohranil Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt (v nadaljevanju: Unabhängiger Finanzsenat ali neodvisni finančni senat), ki je bil od 1. januarja 2003 pristojen za odločanje v sporu o glavni stvari.

## I – Pravni okvir

A – *Pravo Skupnosti*

Uredba št. 3665/87 in njene poznejše spremembe

3. Kakor vemo, so bile v okviru skupne kmetijske politike ustanovljene skupne ureditve trgov, ki so med drugim vključevale ukrepe za uravnavanje cen kmetijskih proizvodov. Ker so dejanske cene na skupnem trgu nenehno višje od tistih na svetovnem trgu, so bila, da bi se omogočil izvoz

1 — Jezik izvirnika: italijanščina.
2 — UL L 312, str. 1.

kmetijskih proizvodov s poreklom iz Skupnosti, za uvoznike uvedena posebna plačila, imenovana „izvozna nadomestila", za pokritje razlike med cenami Skupnosti in svetovnimi cenami.

4. V času spornih dejstev so bila sprejeta natančna plačila za sistem izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode v Uredbi Komisije (EGS) št. 3665/87 z dne 27. novembra 1987 (v nadaljevanju: Uredba št. 3665/87).[3]

5. Da bi se preprečile številne nepravilnosti in goljufije v škodo proračuna Skupnosti, ki so se pojavile ob uporabi zgoraj navedenega sistema, je člen 11 te uredbe, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2945/94[4], določil obveznost povrnitve neupravičeno prejetih nadomestil in take kazni, zaradi katerih bodo izvozniki spoštovali določbe Skupnosti.

6. Uredba št. 3665/87 je bila pred kratkim razveljavljena z Uredbo Komisije (ES) št. 800/1999 (v nadaljevanju: Uredba št. 800/99), ki je bila sprejeta po nastanku spornih dejstev in se za to zadevo ne uporablja.[5] Glede tega, kar nas zanima tu, je treba opozoriti, da ta uredba za povrnitev neupravičeno prejetih izvoznih nadomestil določa zastaralni rok štirih let od dneva obvestitve prejemnika končne odločitve o odobritvi nadomestila (člen 52(4), prvi pododstavek, (b)).

Uredba št. 4045/89

7. Uredba Sveta (EGS) št. 4045/89 z dne 21. decembra 1989 (v nadaljevanju: Uredba št. 4045/89)[6], še vedno s ciljem preprečevati in ugotavljati nepravilnosti in goljufije, države članice obvezuje, da morajo izdelati in izvesti letne programe za nadzor izbranih podjetij, ki prejemajo ali izvajajo plačila v zvezi s sistemom financiranja Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (v nadaljevanju: EKUJS), Oddelek za jamstva. Pri izboru je treba upoštevati finančni pomen podjetij v sistemu financiranja EKUJS in drugih dejavnikov tveganja (člen 2).

3 — Uredba Komisije (EGS) št. 3665/87 z dne 27. novembra 1987 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode (UL L 351, str. 1).

4 — Uredba Komisije (ES) z dne 2. decembra 1994 o spremembi Uredbe (EGS) št. 3665/89 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode glede povrnitve neupravičeno plačanih zneskov in glede kazni (UL L 310, str. 57).

5 — Glej člen 54 Uredbe Komisije (ES) št. 800/1999 z dne 15. aprila 1999 o skupnih podrobnih pravilih za uporabo sistema izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode (UL L 102, str. 11).

6 — Uredba Sveta (EGS) št. 4045/89 z dne 21. decembra 1989 o pregledu transakcij, ki so del sistema financiranja Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, Oddelek za jamstva, s strani držav članic, in o razveljavitvi Direktive 77/435/EGS (UL L 388, str. 18).

Uredba št. 2988/95

„1. Pregon zastara v štirih letih od storitve[7] nepravilnosti iz člena 1(1). Sektorski predpisi pa lahko določijo krajši zastaralni rok, ki ne sme biti krajši od treh let.

8. Čeprav so v okviru določenih politik, kakršna je skupna kmetijska politika, že določbe za zaščito finančnih interesov Skupnosti in za učinkovito preprečevanje, na vseh področjih, dejanj, ki škodujejo tem interesom (tretja in četrta uvodna izjava), je Svet odobril Uredbo št. 2988/95, ki vsebuje „splošna pravila za enotne preglede ter upravne ukrepe in kazni v zvezi z nepravilnostmi, ki se nanašajo na zakonodajo Skupnosti" (člen 1(1)).

Ob nadaljevanju ali ponavljanju nepravilnosti teče zastaranje od dne, ko so nepravilnosti prenehale. Pri večletnih programih zastaralni rok v vsakem primeru teče do zaključka programa.

9. Člen 1(2) določa:

Katero koli dejanje pristojnega[8] organa v zvezi s preiskavo ali sodnim postopkom, ki se nanaša na nepravilnost in o katerem je organ obvestil zadevno osebo, pretrga zastaranje. Po vsakem dejanju, ki pomeni pretrganje zastaranja, začne zastaralni rok znova teči.

„‚Nepravilnost' pomeni vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki".

Če pristojni organ ni izrekel kazni, zadeva zastara najpozneje na dan, ko poteče rok, ki je dvakrat daljši od zastaralnega roka, razen če je bil upravni postopek prekinjen v skladu s členom 6(1).

10. Vendar je treba za to, kar nas zanima tu, opozoriti zlasti na člen 3 te uredbe, ki določa:

7 — Opomba velja samo za italijansko različico sklepnih predlogov.
8 — Opomba velja samo za italijansko različico sklepnih predlogov.

2. Rok za izvršitev odločbe o upravni kazni je tri leta. Rok začne teči na dan, ko postane odločba pravnomočna.

Primere pretrganja in prekinitve urejajo ustrezne določbe nacionalne zakonodaje.

3. Države članice lahko določijo daljši zastaralni rok od tistega iz odstavkov 1 in 2."

B – *Nacionalna ureditev*

11. Iz spisa izhaja, da Ausführerstattungsgesetz (avstrijski zakon o izvoznih nadomestilih, v nadaljevanju: AEG)[9] ne določa neposredno zastaralnega roka za povrnitev neupravičeno prejetih nadomestil, ampak to ureja v določbah, ki se uporabljajo v carinskih zadevah (člen 1(5)).

12. V tej zvezi člen 74(2) Zollrechts-durchführungsgesetz (izvedbeni zakon za carinsko zakonodajo, v nadaljevanju: ZollR-DG)[10] za pobiranje carinskih dajatev na uvoz in izvoz določa zastaralni rok treh let, štet od datuma, ko je carinski dolg nastal.[11]

## II – Dejansko stanje in vprašanja za predhodno odločanje

13. Spor o glavni stvari izhaja iz odločbe Zollamt Salzburg/Erstattungen (carinski urad Salzburg/povračila, v nadaljevanju: Zollamt Salzburg), s katero od družbe Herbert Handlbauer GmbH (v nadaljevanju: družba Handlbauer ali tožeča stranka v glavni stvari) zahteva povrnitev izvoznih nadomestil, ki so neutemeljena, in ji zato nalaga kazen.

14. Iz sklepa predložitvenega sodišča izhaja, da je dne 3. septembra 1996 družba Handlbauer na Madžarsko izvozila tovor z 958 kosi govejega mesa s skupno težo 19.912,36 kg. Za to ji je bil dne 24. septembra 1996 dodeljen predujem za nadomestilo v višini 202.769 ATS. Zavarovanje za predujem je bilo izdano dne 12. decembra 1996.

9 — BGBl. 1994/660.

10 — BGBl. 1994/659, kot je bil spremenjen z BGBl. 1998/13.

11 — V carinskih zadevah je v členu 221(3) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti določen tudi rok treh let za pobiranje carinskih dajatev (UL L 302, str. 1).

15. Po dodelitvi tega predujma je bila dne 20. decembra 1999 družba Handlbauer obveščena, da je služba zunanjih pregledov in pregledov podjetij Hauptzollamt Linz (glavni carinski urad Linz) na področju ureditve trgov govejega in svinjskega mesa začela pregled izvozov leta 1996. Iz sklepa predložitvenega sodišča izhaja, da je bila družba Handlbauer vključena med podjetja za preglede na podlagi Uredbe št. 4045/89, ker se je glede izvozov leta 1995 pojavilo več nepravilnosti.

16. Med pregledi, izvedenimi leta 2000, je bilo v veliko primerih ugotovljeno, da meso ne izvira iz Skupnosti.

17. Zato je Zollamt Salzburg z odločbo z dne 20. januarja 2001 od družbe Handlbauer na podlagi člena 5 AEG v povezavi s členom 11 (3) Uredbe 3665/87 zahteval povrnitev prej dodeljenega izvoznega nadomestila. Med drugim ji je naložil kazen 101.384 ATS na podlagi člena 11(1)(a) zgoraj navedene uredbe.

18. Proti tej odločbi je družba Handlbauer vložila pritožbo, ki je bila zavrnjena. Dne 17. avgusta 2001 je vložila pritožbo tudi pri Berufungssenatu I, kjer je uveljavljala, da je bilo o povrnitvi izvoznega nadomestila in ustrezni kazni odločeno šele 20. januarja 2001, to je po izteku triletnega zastaralnega roka, določenega v členu 74(2) ZollR-DG in členu 221(3) Carinskega zakonika Skupnosti.

19. Ob odgovoru o tej izjemi je Zollamt Salzburg zatrjeval, da se za povrnitev izvoznih nadomestil uporablja štiriletni zastaralni rok, določen v členu 3(1) Uredbe št. 2988/95. Med drugim je določil, da se, na podlagi te neposredno uporabne določbe, iztek roka lahko pretrga s pregledom, kakršen je bil izveden glede družbe Handlbauer.

20. Berufungssenat I je ob dvomih o razlagi Uredbe št. 2988/95 Sodišču na podlagi člena 234 ES predložil naslednja vprašanja za predhodno odločanje:

„1. Ali je Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti neposredno uporabna v državah članicah, zlasti na področju ureditve trgov (izvoznih nadomestil)?

a) Ali carinski organi držav članic člen 3(1) zgoraj navedene uredbe, ki določa zastaralni rok štirih let za pregon proti nepravilnostim, neposredno uporabljajo?

2. Ali obvestilo odgovornim osebam podjetja o carinskem pregledu tega podjetja pomeni dejanje v zvezi s preiskavo ali sodnim postopkom, ki se nanaša na nepravilnost, ki pretrga zastaralni rok štirih let, določen v členu 3(1) zgoraj navedene uredbe, če pregled na podlagi Uredbe (EGS) št. 4045/89 zaradi splošno znanega tveganja ali pogostnosti dejanj škoduje finančnim interesom Skupnosti pri izvajanju skupne kmetijske politike?"

## III – Postopek pred Sodiščem

21. V postopku pred Sodiščem so tožeča stranka v glavni stvari, Republika Avstrija in Komisija predložile pisna stališča. Nato so jih predstavile na obravnavi dne 4. novembra 2003, na kateri je sodelovalo tudi Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske.

22. Med postopkom je bilo Sodišče obveščeno, da je Unabhängiger Finanzsenat po tem, ko je začel veljati Abgaben-Rechtsmittel-Reformgesetz (zakon o reformi pravnih sredstev v finančnih zadevah, v nadaljevanju: zakon o reformi)[12], postal pristojno sodišče v postopku v glavni stvari.

23. Med postopkom je Sodišče od Unabhängiger Finanzsenata zahtevalo nekaj razlag o njegovem statusu kot sodišču v smislu člena 234 ES in nekaj pojasnil o pravnem okviru, ki ga uvaja zgoraj navedeni zakon o reformi.

## IV – Pravna analiza

### A – *Status sodišča Unabhängiger Finanzsenat*

24. Kot je bilo navedeno, so se med postopkom pojavili dvomi o statusu Unabhängiger Finanzsenata kot sodišča in, zaradi tega, o pristojnosti Sodišča, da odgovori na vprašanja, ki so mu bila predložena.

12 – BGBl. št. 97/2002.

25. Dvomi so nastali zato, ker je Unabhängiger Finanzsenat nasledil organ, ki je bil v veliko vidikih podoben pritožbenemu senatu, ki ga Sodišče v svoji sodbi Schmidt[13] ni štelo za sodišče v smislu člena 234 ES[14].

26. Dejansko je treba opozoriti na to, da so bili v avstrijskem pravnem redu pred ustanovitvijo Unabhängiger Finanzsenata v davčnih in carinskih zadevah pristojni organi regionalnih izpostav avstrijske davčne uprave, imenovani „pritožbeni senati". Ti senati so bili dveh vrst: tisti, določeni z Bundesabgabenordnungom (zvezni zakon o davkih, v nadaljevanju: BAO), pristojni za izdajo odločb v davčnih zadevah, in tisti, urejeni s ZollR-DG, pristojni v carinskih zadevah.

27. Pritožbeni senati, določeni z BAO, imajo tesno zvezo, organizacijsko in funkcijsko, z upravo, ki je sprejela odločbe, o katerih so morali odločiti. Dejansko sta dva od petih članov teh senatov spadala v finančni organ in eden izmed njiju je še naprej izvajal dejavnosti v tej upravi in je bil v tem položaju podvržen navodilom hierarhično nadrejenih. Še več, predsednik regionalne finančne izpostave je bil pristojen za imenovanje članov pritožbenega senata, bil je član pritožbenega senata po uradni dolžnosti in je izvajal vlogo predsednika senata. Poleg tega ni bilo nobene zakonske določbe, ki bi mu preprečila spremembo sestave pritožbenega senata med preiskavo v pritožbi. Končno bi predsednik lahko vložil tožbo proti odločbi pritožbenih senatov.

28. V luči tega pravnega smisla je Sodišče v sodbi v zadevi Schmid glede pritožbenega senata, določenega v BAO, menilo, da, „kjer obstaja organizacijska in funkcionalna zveza med pritožbenim senatom in regionalno finančno upravo, ki sprejema odločbe, prerekane pred njo, je senat nemogoče imeti za tretjo stranko v nasprotju s to upravo".[15]

29. Zato je odločilo, da zadevni senati niso sodišča, saj, po mnenju Sodišča, tega statusa ne more imeti „organ, ki deluje kot tretja stranka v nasprotju z organom, ki je sprejel izpodbijano odločbo".[16]

13 — Sodba z dne 30. maja 2002 v zadevi Schmid (Recueil, str. I-4573).

14 — Opozarjam, da „za to, ali je organ, ki predloži vprašanje, sodišče v smislu člena [234] ES, ki je vprašanje, ki ga ureja le pravo Skupnosti, Sodišče upošteva številne dejavnike, kot so: ali je sodišče ustanovljeno z zakonom, ali je trajno, ali je njegova pristojnost obvezna, ali je postopek pred njim kontradiktoren, ali uporablja pravna pravila in njegova neodvisnost" (sodbi z dne 1. septembra 1997 v zadevi Dorsch Consult (C-54/96, Recueil, str. I-4961, točka 23) in navedena sodna praksa ter z dne 21. marca 2000 v zadevi Gabalfrisa in drugi (združene zadeve od C-110/98 do C-147/98, Recueil, str. I-1577, točka 33)).

15 — Zgoraj navedena sodba v zadevi Schmid, točka 38.

16 — Zgoraj navedena sodba v zadevi Schmid, točka 36. Glej tudi, glede enakega učinka, sodbo v zadevi Corbiau, (Recueil, str. I-1277, točka 15), navedeno v zadevi Schmid.

30. V tej zadevi so se pojavili dvomi o tem, ali je prvi pritožbeni senat, ki ga je urejal ZollR-DG in ki je izvorno naslovil vprašanja za predhodno odločanje, imel status tretje stranke v nasprotju z upravo.

31. Vendar, kot je bilo razloženo, po uvedbi zgoraj omenjene reforme (točka 22) pristojni organ za odločanje v sporu o glavni stvari ni bil več prvi pritožbeni senat, temveč Unabhängiger Finanzsenat, ki ga je nasledil in pred Sodiščem obdržal vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je zastavil senat. Zato ni več treba razrešiti težav glede narave senata, temveč je treba odločiti, glede na spremembe, uvedene s sedanjo reformo, o statusu organa, ki ga je nadomestil.

32. Kot je bilo poudarjeno v razlagi, ki je bila predložena Sodišču, je bila nedavna reforma uvedena zlasti za to, da bi popravila tiste vidike prejšnjega sistema pritožbenih senatov, ki so Sodišče privedli do tega, da je v sodbi Schmid odločilo, da ne morejo imeti statusa „sodišča".

33. Z Zakonom o reformi je bila pristojnost v davčnih in carinskih zadevah dejansko podeljena novemu organu (Unabhängiger Finanzsenat), ki, drugače kot pritožbeni senati, ni bil del finančne uprave (odstavek 1 zakona, ki uvaja neodvisno davčni organ, v nadaljevanju: uvedbeni zakon).[17]

34. Še več, drugače kot člani pritožbenih senatov člani senatov Unabhängiger Finanzsenata ne smejo sodelovati v dejavnostih tega organa. Še zlasti, v skladu z novim členom 85 (c)(4) ZollR-DG, pristojne senate novega organa v carinskih zadevah sestavljajo „trije člani s polnim delovnim časom", ki, v skladu z uvedbenim zakonom, ne smejo izvajati nobene dejavnosti, ki bi lahko preprečila izvajanje njihovih dolžnosti, vplivala na bistvene interese službe ali kakor koli vzbujala dvom o njihovi nepristranskosti in neodvisnosti (člen 5(1) in (2) uvedbenega zakona).

35. Nazadnje, člani Unabhängiger Finanzsenata s polnim delovnim časom uživajo zanesljivo varstvo „proti neupravičenemu poseganju ali pritisku izvršilne oblasti".[18] Za ta organ so imenovani za nedoločen čas in so lahko odstavljeni s položajev samo z odločbo

17 — Bundesgesetz zur Errichtung eines unabhängigen Finanzsenats – Zakon o ustanovitvi neodvisnega davčnega senata, vsebovan v Zakonu o reformi.

18 — Glej zgoraj navedeno sodbo Schmid, točka 41. Glej tudi sodbo z dne 4. februarja 1999 v zadevi Köllensperger (Recueil, str. I-551, točka 21).

občne seje neodvisnega finančnega senata ali posebnega odbora, ki ga ta senat ustanovi (člen 6(3) uvedbenega zakona).

36. Zato menimo, da razlogov, zaradi katerih je Sodišče začelo dvomiti o pristojnosti predložitvenega organa v sodbi Schmid, v tej zadevi ni več.

37. Zato menim, da Unabhängiger Finanzsenat pomeni sodišče v smislu člena 234 ES in da lahko Sodišče posledično ustrezno odgovori na vprašanja, ki jih je zastavil ta organ, česar se bomo lotili v nadaljevanju.

B – *Temelj*

38. Kot smo ugotovili, sta v tej zadevi na Sodišče naslovljeni vprašanji, s katerima se sprašuje, ali je člen 3(1) Uredbe neposredno uporaben v državah članicah in ali je štiriletni zastaralni rok, določen v tem členu, lahko pretrgan z obvestilom o preiskavi, o katerem je bilo odločeno na podlagi Uredbe št. 4045/89 na podlagi dejavnikov tveganja in zlasti pogostnosti dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti.

1. Uvod: obseg uporabe člena 3(1) Uredbe št. 2988/95

39. Najprej poudarjam, da se, v skladu s predložitvenim sklepom, zdi, da tako povzeta vprašanja temeljijo na predpostavki, da se ob zagotovilu, da „pregon zastara v štirih letih od storitve nepravilnosti", člen 3(1) Uredbe št. 2988/95 nanaša na vse upravne akte, ki so jih sprejeli nacionalni organi ali organi Skupnosti z namenom najti nepravilnosti, ki so bodisi upravne kazni v strogem pomenu besede v skladu s členom 5 bodisi ukrepi preprečevanja neupravičeno prejete koristi.[19]

19 — Poudarjam, da je v členu 4(1) Uredbe št. 2988/95 „ukrep" opredeljen kot „odvzem neupravičeno pridobljene koristi [...] z obveznostjo plačila ali vračila dolgovanega ali neupravičeno prejetega zneska [ali] z izgubo celotne garancije ali njenega dela, ki je bila dana za zavarovanje odobrene koristi ali ob prejemu predplačila". Poudarjam tudi to, da člen 5(1) te uredbe našteva upravne kazni, ki se lahko uporabijo ob namerni nepravilnosti ali nepravilnosti iz malomarnosti.

40. Ker sta to predpostavko prerekali družba Handlbauer in Komisija, je treba ugotoviti, pred neposrednim obravnavanjem vprašanj, ali zgoraj navedena določba vključuje dejanja, kakršna je odločba Zollamt Salzburg, ki ne določa le kazni, temveč zahteva povračilo neupravičeno prejetih zneskov.

41. Družba Handlbauer na to vprašanje odgovarja nikalno, saj meni, da se člen 3(1) Uredbe št. 2988/95 nanaša izključno na kazenske sankcije. Natančneje, določba naj bi določala rok, v katerem bi bili ukrepi te vrste lahko sprejeti za preprečevanje nepravilnosti prava Skupnosti.

42. Odgovor Komisije je drugačen, a prav tako nikalen: po njenem mnenju se zadevni rok, nasprotno, uporablja za upravne akte, vendar ne za vse, temveč za tiste, ki nalagajo kazen v smislu člena 5 Uredbe št. 2988/95. Po mnenju Komisije se določba torej ne uporablja za ukrepe, kot je povrnitev neupravičeno prejete finančne ugodnosti, na katero se nanaša člen 4 te uredbe, in ker, po mnenju Komisije, določbe, ki določajo zastaralni rok in ki ustrezajo tem ukrepom, pomenijo drugačno strukturo – ti roki tečejo od dejanja dodelitve neupravičenega zneska in ne, kot določa zadevna določba, od storitve nepravilnosti; poleg tega, drugače od zgoraj navedene določbe, ne razlikujejo med rokom za pregon in rokom za izvajanje kazni.

43. Po mojem mnenju je predpostavka, na kateri domnevno temelji sklep predložitvenega sodišča, pravilna, in se nasprotna mnenja, navedena zgoraj, ne smejo upoštevati.

44. To velja najprej glede trditve družbe Handlbauer, po kateri naj bi zgoraj navedena določba vsebovala rok za naložitev kazenske sankcije v zvezi s pravom Skupnosti. V tem smislu, ne da bi bilo treba odločiti o obstoju pristojnosti Skupnosti za določitev zastaralnih rokov na področju kazenskega prava, je treba poudariti, da Uredba št. 2988/95 določa „splošna pravila za enotne preglede ter *upravne ukrepe in kazni*[20] v zvezi z nepravilnostmi, ki se nanašajo na zakonodajo Skupnosti" (člen 1(1)). Poleg tega „uporaba te uredbe ne vpliva na uporabo kazenske zakonodaje države članice" (dvanajsta uvodna izjava).

20 — Moj poudarek.

45. Zgoraj navedena uredba ima torej namen urejati, prav tako z vidika zastaranja, upravne ukrepe in kazni, ki jih sprejmejo pristojni organi v primeru dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti. Posledično, če na podlagi nacionalnih določb kazenskega prava te nepravilnosti privedejo do kaznivih dejanj, se je za določitev rokov, v katerih morajo biti preganjana, treba sklicevati izključno na ureditev držav članic, ki se, kakor je bilo že obrazloženo, uporablja ne glede na zadevno uredbo.

46. Zato je treba po mojem mnenju zavrniti tudi trditev Komisije, po kateri se zadevni zastaralni rok nanaša zgolj na dejanja, za katera je predvidena upravna kazen na podlagi člena 5, ne pa na ukrepe za povrnitev neupravičeno prejete finančne koristi, določene v členu 4 Uredbe št. 2988/95.

47. V tem smislu poudarjam, da člen 3(1) zgoraj navedene uredbe določa zastaralni rok za pregon, ki teče „od storitve nepravilnosti". Poudarjam tudi to, da, na podlagi člena 1(2), pojem nepravilnosti vključuje „vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki".

48. Kakor je poudarilo Sodišče prve stopnje v sodbi Peix proti Komisiji – „če ni določeno drugače, je treba šteti, da pojem nepravilnosti, opredeljen v členu 3(1) Uredbe št. 2988/95 z navedbo v širšem pomenu, ki mu je pripisan v členu 1 te uredbe, prav tako vključuje namerne nepravilnosti ali nepravilnosti iz malomarnosti, ki lahko, v skladu s členom 5 te uredbe, privedejo do upravne sankcije, ker nepravilnosti, kot so nepravilnosti, ki upravičujejo zgolj sprejetje upravnega ukrepa, določenega v členu 4 te uredbe".[21] Posledično, kot je določilo Sodišče prve stopnje, je uporaba člena 3 zgoraj navedene uredbe ob prisotnosti nepravilnosti v vsakem primeru dovoljena, neodvisno od opredelitve „upravne kazni" v strogem pomenu „ukrepa" kot akta, ki ga sprejme pristojni organ.

49. Kot sta upravičeno menili avstrijska vlada in vlada Združenega kraljestva, je ta rešitev v skladu s ciljem Uredbe št. 2988/95, ustanoviti, za ukrepe upravne kazni, „splošna

21 — Sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. marca 2003 v zadevi T-125/01, Peix proti Komisiji, Recueil, str. II-865, točka 79.

pravila", ki bodo omogočala učinkovito preprečevanje dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti (člen 1 ter tretja in četrta uvodna izjava). V skladu s to razlago je dejansko na vseh področjih določen splošni štiriletni rok za vrnitev neupravičeno plačanih zneskov. Nasprotno, če sprejmemo utemeljitve Komisije, na področjih, na katerih ni določen poseben zastaralni rok, naj bi bila zaščita interesa Skupnosti za vrnitev navedenih zneskov prepuščena presoji različnih držav članic, ki bi lahko same, kot v tem primeru, določile krajše roke.

50. Vendar Komisija ugovarja tudi temu, da, v skladu z zadevno določbo, zastaralni rok začne teči od dneva, ko je nepravilnost storjena, in ne od dodelitve zneska gospodarskemu subjektu.

51. Vendar se mi ugovor ne zdi primeren, saj člen 3(1) Uredbe št. 2988/95 jasno dovoljuje določitev *dies a quo* za zastaranje, tudi ob povrnitvi neupravičeno plačanega zneska. Dejansko v tem primeru sovpada, kakor je mogoče ugotoviti iz opredelitve nepravilnosti v členu 1(2) navedene uredbe, z dnem, ko gospodarski subjekt dokonča dejanje ali opustitev, zaradi katerega je prejeti znesek neupravičen in ki škoduje finančnim interesom Skupnosti.

52. Končno, zdi se, da ta razlaga ni v nasprotju z dejstvom, da člen 3 Uredbe 2988/95 določa, v odstavku 1, zastaralni rok za pregon in, v odstavku 2, zastaralni rok za izvedbo kazni. Nasprotno, po mojem mnenju dejstvo, da ima tožba v prvi določbi širši pomen kot izraz „kazni", potrjuje, da se ta določba uporablja za širšo kategorijo dejanj kot so tista, navedena v naslednji določbi. Zastaralni rok, določen v členu 3(1), se torej ne nanaša le strogo gledano na „kazni", temveč splošneje na vsa dejanja, ki so, na podlagi uredbe, lahko uporabljena za nepoštena ravnanja, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti.

53. Iz zgoraj opisanih razlogov menim, da je za tako odločbo, kakršno je sprejel Zollamt Salzburg, treba uporabiti zastaralni rok, določen v členu 3(1) Uredbe št. 2988/95.

54. Glede na to lahko preidem na analizo dveh vprašanj, predloženih Sodišču, o neposredni uporabnosti te določbe in pojma dejanja, ki pretrga zastaranje, ki ga ta določa.

2. Neposredna uporabnost člena 3(1) Uredbe št. 2988/95

Trditve strank

55. Družba Handlbauer meni, da Uredba št. 2988/95 ni neposredno uporabna za gospodarske subjekte. Dejansko naj bi se omejevala na to, da opredeljuje „skupne predpise za vsa področja, ki jih zajemajo politike Skupnosti", ki jih morajo institucije Skupnosti in države članice spoštovati pri odobritvi novih sektorskih predpisov za zaščito finančnih interesov Skupnosti.

56. Člen 3(1) naj bi bil torej programska določba brez neposrednega učinka. Kot taka ne more biti primarna nad že obstoječimi nacionalnimi ureditvami in ureditvami Skupnosti na dan začetka veljavnosti Uredbe št. 2988/95. V tem primeru naj se s to določbo določen štiriletni rok, ki se lahko pretrga, torej ne bi uporabljal, temveč triletni rok, ki izhaja iz določbe člena 1(5) AEG, člena 74(2) ZollR-DG in člena 221(3) Carinskega zakonika Skupnosti.

57. Po mnenju družbe Handlbauer naj bi bila ta ugotovitev potrjena z nedavno uvedeno določbo o zastaranju, za področje izvoznih nadomestil, z Uredbo št. 800/1999. Tudi ta uredba v členu 52(4) določa zastaralni rok štirih let. Družba Handlbauer ugotavlja, da bi bila v primeru, da bi isti štiriletni rok, določen z Uredbo št. 2988/95, imel neposredno uporabo, uvedba nove določbe nekoristna in nesmiselna.

58. Stališča avstrijske vlade in Komisije so popolnoma nasprotna. Po njunem mnenju se Uredba št. 2988/95 „neposredno uporablja v vseh državah članicah" (člen 249(2) ES in člen 11 navedene uredbe). Nasprotno, določbe o zastaranju, ki jih določa, prevladajo nad nasprotnimi nacionalnimi določbami.

59. V tem smislu avstrijska vlada in Komisija opozarjata, da člen 3(1) Uredbe št. 2988/95 pridržuje zgolj za institucije Skupnosti pristojnost določiti, v sektorskih predpisih, zastaralne roke, krajše od štirih let. Nasprotno naj bi, na podlagi odstavka 3 zgoraj navedene določbe, države članice lahko določile le daljše roke. Avstrijska vlada

pojasnjuje, da naj zato v tem primeru roka treh let, ki velja v carinskem pravu in ki je preklican z AEG na področju izvoznih nadomestil, ne bi bilo mogoče uporabiti.

Presoja

60. Najprej opozarjam na to, da se, kakor je bilo rečeno, v skladu s členom 249(2) ES „uredba [...] splošno uporablja" in „neposredno uporablja v vseh državah članicah". Zaradi svoje narave in vloge v sistemu virov prava Skupnosti ima torej „na splošno takojšen učinek v nacionalnih pravnih redih, ne da bi morali nacionalni organi sprejeti ukrepe uporabe".[22]

61. Res je v izjemnih primerih Sodišče Evropskih skupnosti samo priznalo, da določene določbe Uredbe „[lahko] za izvedbo [...] potrebujejo sprejetje ukrepov za uporabo s strani držav članic".[23] Vendar menim, da to kljub temu ni primer člena 3(1) Uredbe št. 2988/95. Uporaba zastaralnega roka štirih let, ki ga določa, državam članicam ne pušča nobenega prostega preudarka in od njih ne zahteva sprejetja nobenega izvedbenega ukrepa.

62. Dejstvo, da Uredba dopušča možnost določitve v sektorskih predpisih Skupnosti krajših zastaralnih rokov, a ne krajših od treh let (člen 3(1), prvi pododstavek, zadnji stavek), in v nacionalnih zakonodajah rokov, daljših od štirih let (člen 3(3)). Če se ta možnost uporabi, bi bile to očitno posebne določbe, skupnostne ali nacionalne, ki bi se uporabljale; v drugem primeru je zadevna določba sama po sebi dovolj jasna in natančna za neposredno uporabo za nacionalne organe z namenom ugotoviti, ali so ukrepi ali kazni, sprejeti za pregon nepravilnosti, pravočasno sprejeti.

63. Posledično se nacionalne določbe, kakršen je člen 1(5) AEG (in določbe, na katere napotuje), ki določajo zastaralni rok *krajši* od štirih let in so torej v nasprotju z zgoraj navedeno uredbo, ne smejo uporabljati, čeprav so bile sprejete pred Uredbo.

64. Glede na navedeno se nam ne zdi, da bi lahko obstajali dvomi o dejstvu, da morajo vsi nacionalni organi, vključno s carinskimi organi, spoštovati zgoraj navedeni štiriletni rok na vseh področjih prava Skupnosti,

22 — Glej sodbo z dne 11. januarja 2001 v zadevi Azienda Agricola Monte Arcosu, (Recueil, str. I-103, točka 26). Glej tudi sodbo z dne 17. maja 1972 v zadevi Leonesio, 93/71 (Recueil, str. 287, točka 5).

23 — Zgoraj navedena sodba v zadevi Azienda Agricola Monte Arcosu, točka 26.

vključno s tistim, ki nas tu zanima – izvoznimi nadomestili za kmetijske proizvode.

65. Uredba št. 2988/95 dejansko uvaja, na podlagi člena 1(1), „splošno ureditev", ki je bila sprejeta samo z namenom *„na vseh področjih*[24] preprečevati dejanja, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti" (tretja uvodna izjava). Zato jo je treba uporabljati na vseh področjih, določenih s politiko Skupnosti. Njena splošna uporaba se ne izgubi, če je na danem področju posebna ureditev, ki v mejah, dopuščenih z Uredbo samo, prilagaja pogoje zaščite zgoraj navedenih interesov posebnim zahtevam na urejenem področju, in zato sektorski predpis Skupnosti, ki določa krajši rok, ali nacionalna ureditev, ki določa daljšega.

66. Med nastankom spornih dejstev na področju izvoznih nadomestil za kmetijske proizvode torej ni bilo nobene posebne določbe za zastaranje povrnitve neupravičeno prejetih zneskov. Šele člen 52(4)(b), prvi pododstavek, Uredbe št. 800/1999 je določil zastaralni rok, vendar se ta, kot smo videli, v tem primeru ne uporablja.

24 — Moj poudarek.

67. Drugače, kot zatrjuje družba Handlbauer, ta določba ne prenaša določbe, domnevno brez neposrednega učinka, člena 3 Uredbe št. 2988/95. Predpisuje, nasprotno, za zadevni sektor, posebno ureditev zastaranja, ki prevlada nad splošno ureditvijo, vendar samo v primeru, za katerega se uporablja *ratione temporis*.

68. Ob odločitvi o tem torej menim, da se člen 3(1) Uredbe št. 2988/95 v državah članicah uporablja neposredno. Zlasti zastaralni rok štirih let, ki je določen, neposredno uporabljajo nacionalni organi, kar vključuje carinske organe v vseh sektorjih, ki jih vključuje politika Skupnosti, pod pogojem, da sektorski predpisi Skupnosti določajo krajši rok (vendar ne krajšega od treh let), ali pod pogojem, da nacionalna zakonodaja določi daljši rok.

3. Pojem dejanja, ki pomeni pretrganje zastaranja

69. Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje Sodišče, ali je obvestilo o pregledu, na katero se nanaša ta zadeva, dejanje v zvezi s preiskavo ali sodnim

postopkom, ki se nanaša na nepravilnost, ki pretrga zastaralni rok, določen v členu 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95.

70. Glede tega je treba najprej na kratko opozoriti, da Uredba št. 4045/89 obvezuje države članice k izdelavi in izvedbi letnih programov za nadzor izbranih podjetij, ki prejemajo ali izvajajo plačila v zvezi s sistemom financiranja Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (v nadaljevanju: EKUJS), Oddelek za jamstva. Na podlagi člena 2 Uredbe morajo države članice določiti podjetja, v skladu s finančnim pomenom v sistemu financiranja Jamstvenega oddelka EKUJS in predhodno določenih meril tveganja.

71. Med merili, ki se uporabljajo za organizacijo načrtov pregledov, so avstrijski carinski organi upoštevali zlasti pogostnost nepravilnosti gospodarskih subjektov. Ob uporabi tega merila so se odločili, da bodo družbo Handlbauer vključili med podjetja, v katerih bodo izvedli nadzor za izvoze leta 1996, glede na to, da se je v tem podjetju pojavilo že več nepravilnosti pri poslih, izvedenih leto pred tem. Dne 20. decembra 1999 so navedeni organi družbi Handlbauer poslali obvestilo, s katerim so jo obvestili, da bodo izvedli pregled izvoza leta 1996 na področju ureditve trgov govejega in svinjskega mesa.

72. Glede na to opozarjam, da družba Handlbauer na tu obravnavano vprašanje odgovarja nikalno. Zatrjuje zlasti to, da bi do pretrganja zastaranja lahko prišlo samo kot posledica dejanj pristojnih organov glede ugotovljene nepravilnosti. Nasprotno, niti obvestilo niti izvedba pregleda, o katerem je bilo odločeno na podlagi Uredbe št. 4045/89, ki splošno ureja izvozne posle, ki jih izvaja subjekt v določenih obdobjih, nimajo tega učinka.

73. Avstrijska vlada ni sprejela stališča glede učinka pretrganja zastaranja, ki naj bi ga imelo obvestilo, naslovljeno na družbo Handlbauer. Nasprotno poudarja, da bi moralo biti v tem primeru zastaranje v vsakem primeru pretrgano z izvedbo pregleda družbe Handlbauer. Po mnenju te vlade dejstvo, da je bilo podjetje izbrano na podlagi analize tveganj, izvedeno na podlagi Uredbe št. 4045/89, naj ne bi imelo nobenih posledic. Nasprotno, odločilno je dejstvo, da je bilo zadevno podjetje obveščeno o pregledu in da ga je pristojni organ izvedel.

74. Komisija nasprotno meni, da že obvestilo o pregledu, o katerem je bilo odločeno na podlagi Uredbe št. 4045/89, pomeni dejanje, ki pomeni pretrganje zastaranja. Zlasti poudarja, da naj bi, v skladu s členom 3(1),

tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95, vsa dejanja preiskave odgovornih organov, o katerih je obveščena zadevna oseba, imela ta učinek. Ta določba nasprotno ne zahteva, da se dejanje preiskave nanaša na točno določeno nepravilnost. Sicer pa, dodaja Komisija, naj zveza z določeno nepravilnostjo ne bi mogla biti nikoli določena *a priori* od dne obvestila o pregledu, temveč naj bi se vedno pokazala *a posteriori* po dokončanju pregleda.

75. Razlaga, ki jo predlaga Komisija, me ne prepriča.

76. Zlasti menim, da se ne moremo zanesti na utemeljitev, v skladu s katero obvestilo, kot je tisto, ki je bilo poslano družbi Handlbauer, čeprav ne pomeni dejanja, namenjenega pregonu nepravilnosti, kljub temu pomeni „dejanje preiskave", ki lahko pretrga zastaranje v smislu člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95.

77. Kljub temu se mi zdi dvomljivo, da se dejanje, ki je omejeno na to, da na splošno naznani izvedbo pregleda vseh poslov, izvedenih v enem letu v okviru več ureditev trgov, lahko samo po sebi šteje za preiskavo.

78. Najprej se mi zdi dvom dovoljen zaradi člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95, ki zahteva, da je dejanje, ki pomeni pretrganje zastaranja, točno in natančno, v smislu, v katerem se nanaša na *posebno nepravilnost*. Kljub drugačnemu mnenju Komisije se mi dejansko zdi, da družba Handlbauer pravilno zatrjuje, da formulacija te določbe privede do tega, da se zastaranje lahko pretrga samo, če se dejanje v zvezi s preiskavo ali sodnim postopkom, ki se nanaša na nepravilnosti, o katerem je bila zainteresirana oseba obveščena, nanaša na eno ali več *določenih nepravilnosti*.

79. V prid temu govorijo skoraj vse jezikovne različice zadevne določbe, iz katere jasno izhaja, da mora biti dejanje, ki pomeni pretrganje zastaranja, namenjeno ugotovitvi ali pregonu *„nepravilnosti"*. Čeprav se dejanje v zvezi s preiskavo ne more nanašati na nedoločeno nepravilnost, temveč se mora nanašati na določeno nepravilnost.[25]

25 — Ta razlaga, čeprav ne izhaja jasno iz italijanske in nemške različice člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95, izhaja iz večjega dela razpoložljivih jezikovnih različic. V tem smislu so zlasti jasne francoska, angleška in španska različica določbe, ki, gledano vsako posamezno, govorijo o „acte [...] visant à l'instruction ou à la poursuite *de l'irrégularité*" (moj poudarek); „act [...] relating to investigation or legal proceedings *concerning the irregularity*" (moj poudarek); „acto [...] destinado a instruir *la irregularidad* o a ejecutar la acción *contra la misma*" (moj poudarek). Glej v tem smislu tudi finsko, grško, nizozemsko in švedsko različico.

80. Zdi se, da je ta razlaga določbe poleg tega potrjena s povezanim razumevanjem prvega in tretjega pododstavka člena 3(1). V prvem pododstavku je predviden učinek, da je zastaralni rok „štiri [...] let[a] od storitve *nepravilnosti*[26] iz člena 1(1)". V tretjem pododstavku je nato določeno, da se ta rok pretrga z dejanjem v zvezi s preiskavo ali sodnim postopkom, ki se nanaša na *„nepravilnost"*.[26]

81. Po mojem mnenju je torej z uporabo izraza „nepravilnost" (v ednini z določnim členom) tako za določitev *dies a quo* za zastaranje in za opredelitev pojma dejanja, ki to pretrga, zakonodajalec Skupnosti hotel poudariti, da, če je namenjen ugotovitvi ali pregonu *nedoločenih nepravilnosti*, dejanje, ki ga sprejme pristojni organ, naj ne bi moglo pretrgati začetega zastaranja. Iz tega sledi, da zadevno dejanje naj ne bi bilo splošno opozorilo o pregledu, ki se, zaradi svoje narave, nedoločno nanaša na skupino možnih kršitev; nasprotno je dejanje, ki pomeni dejanje v zvezi s preiskavo ali pregonom *te določene nepravilnosti*. Naj se enači z obvestilom o pregledu ali naj bo sprejeto med pregledom ali ob njegovem zaključku, je pomembno to, da je jasno, da se navedeni organ sprašuje o zakonitosti *tega določenega dejanja*.

82. Vsaka drugačna razlaga po mojem mnenju tvega, da še bolj nasprotuje „nalogi, zagotoviti pravno varnost", primerno za vse zastaralne roke.[27]

83. Menim, da s tem, da ne izpolnjuje te vloge, se zastaranje, ki bi lahko bilo pretrgano z upravnim aktom, kakršno je obvestilo, naslovljeno na družbo Handlbauer, brez izjeme nanaša na vse posle, ki jih je izvedel posameznik v sorazmerno dolgem obdobju. Dejansko bi ta akt med obdobjem štirih let vzbudil dvom o vseh operacijah, izvedenih med tem obdobjem, kar bi očitno povzročilo hude težave za operaterje, za katere bi postalo zlasti zapleteno načrtovanje dejavnosti, ki dobijo pomoči Skupnosti, kar pomeni dejavnosti, ki bi se jim moralo pomagati z dodelitvijo teh pomoči.

26 — Moj poudarek.

27 — Glej sodbo z dne 17. julija 1970 v zadevi ACF Chemiefarma proti Komisiji (41/69, Recueil, str. 661, točka 19) in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 17. oktobra 1991 v zadevi De Compte proti Parlamentu (T-26/89, Recueil, str. II-781, točka 68; z dne 15. septembra 1998 v zadevi BFM in EFIM proti Komisiji (združeni zadevi T-126/96 in T-127/96, Recueil, str. II-3437, točka 67); zgoraj navedeno sodbo Peix proti Komisiji (točka 74) in z dne 17. septembra 2003 v zadevi Neuss proti Komisiji (T-137/01, še neobjavljena v Recueil, str. 123)).

84. Z utemeljitvijo, ki jo predlagam, naj bi, nasprotno, določene podrobnosti predvidele, kateri izmed poslov, izvedenih v določenem obdobju, morajo šteti za dokončne in kateri so lahko, nasprotno, po tem, ko so bili *posebej določeni* v zvezi z morebitnimi nepravilnostmi, predmet zahteve za povrnitev ali kazni uprave. Nedoločnost, povezana z iztekom novega obdobja zastaranja, naj bi bila tako omejena na določene posle.

85. Sicer pa se mi ne zdi, da bi ta rešitev zahtevala pretirano žrtev pristojnih organov. Dejansko od uprave ni zahtevano, naj *ugotovi* nepravilnost, da bi lahko koristila nov zastaralni rok. Zadošča, da v aktu, sporočenem zainteresiranemu, določi nepravilnost, to je, da subjektu pojasni svoje dvome o zakonitosti določenega dejanja, ki ga je opazil.

86. V tem primeru se je obvestilo družbi Handlbauer o pregledu, o katerem je bilo odločeno na podlagi Uredbe št. 4045/89, nanašalo brez izjeme na vse posle izvoza, ki so bili izvedeni leta 1996 v okviru ureditve trgov govejega in svinjskega mesa. Po mojem mnenju ta ne more, glede na zgoraj navedeno, pretrgati zastaralnega roka za povračilo nadomestila, dodeljenega dne 24. septembra tega leta.

87. Glede na navedeno moram vseeno poudariti, da, v skladu s tem, kar izhaja iz sklepa predložitvenega sodišča, pregled, sporočen dne 20. decembra 1999 in nato „izveden leta 2000 [...], je omogočal ugotovitev, da za *veliko število*[28] izvozov ni določeno, da blago izvira iz Skupnosti". Zdi se torej, da bi lahko razumeli, da je pregled sledil obvestilu in da je bilo, v okviru pregleda, družbi Handlbauer očitano veliko *določenih nepravilnosti*, izmed katerih so nekatere predmet tega spora.

88. Posledično, res pa je, da zadevno obvestilo ne more pretrgati zastaralnega roka za vrnitev nadomestila, dodeljenega dne 24. septembra 1996, bi lahko ta učinek nastal s kritiko nepravilnosti, izvedeno v navedenem pregledu. Na ta dan je avstrijski organ tako dejansko izvedel dejanje v zvezi s preiskavo glede *te določene nepravilnosti*, ki je bila nato predmet odločbe z dne 20. januarja 2001.

28 — Moj poudarek.

Vendar mora nacionalno sodišče presoditi s tem, da preveri, ali je, v okviru ali kot posledica pregleda, pristojni organ izrazil dvom o zakonitosti dodelitve zgoraj navedenega izvoznega nadomestila.

89. Iz zgoraj navedenih razlogov predlagam, da Sodišče odgovori Unabhängiger Finanzsenatu, da, na podlagi člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95, zastaralni rok za pregon določene nepravilnosti ni pretrgan z obvestilom o pregledu, o katerem je bilo odločeno v skladu z Uredbo št. 4045/89, na podlagi dejavnikov tveganja nepravilnosti in, zlasti, glede na pogostnost dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti, ali se to obvestilo nanaša brez izjeme na vse posle, ki jih izvede gospodarski subjekt v okviru več ureditev trgov v sorazmerno daljšem časovnem obdobju. Za pretrganje zastaranja mora dejanje, ki seznanja zainteresirano osebo, na poseben način določiti eno ali več določenih nepravilnosti.

## V – Predlog

90. Glede na zgoraj razložena stališča predlagam Sodišču, naj Unabhängiger Finanzsenatu odgovori tako:

1) Člen 3(1) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti se uporablja za odločitev,

kakršna je sprejeta v tem primeru, ki odreja povrnitev neupravičeno plačane vsote in nalaga kazen.

2) Člen 3(1) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti se v državah članicah uporablja neposredno. Zlasti zastaralni rok štirih let, ki ga določa, neposredno uporabljajo nacionalni organi, kar vključuje carinske organe v vseh sektorjih, ki jih zajema politika Skupnosti, razen če sektorski predpisi Skupnosti določajo krajši rok (vendar ne krajšega od treh let) ali če nacionalna ureditev določa daljši rok.

3) V smislu člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95 se zastaralni rok za pregon določene nepravilnosti ne pretrga z obvestilom o pregledu, o katerem je bilo odločeno na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 4045/89 z dne 21. decembra 1989 o pregledu transakcij, ki so del sistema financiranja Jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, Oddelek za jamstva, s strani držav članic in o razveljavitvi Direktive 77/485/EGS, na podlagi dejavnikov tveganja nepravilnosti in, zlasti, ob upoštevanju pogostnosti dejanj, ki škodujejo finančnim interesom Skupnosti, če se to obvestilo nanaša brez izjeme na vse posle, ki jih izvede gospodarski subjekt v okviru več ureditev trgov v sorazmerno dolgem obdobju. Za pretrganje zastaranja mora dejanje, ki seznanja zainteresirano osebo, na poseben način določiti eno ali več določenih nepravilnosti.